

ระบบเสียงภาษาอังกฤษและระบบเสียงภาษาไทย

ถ้อยคำที่คนพูดกันไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยจะประกอบด้วยเสียงหลาย ๆ เสียงที่เรียงต่อเนื่องกัน ตามระเบียบที่มีอยู่ในภาษานั้น ๆ การศึกษาเรื่องระบบเสียงภาษาไทยใดภาษาหนึ่งจำเป็นที่จะต้องแยกเสียงแต่ละเสียงที่ประกอบกันเป็นถ้อยคำเหล่านั้นออกจากกัน เพื่อจะได้ศึกษาลักษณะของเสียงแต่ละเสียงว่ามีลักษณะอย่างไรและเกิดก่อนหลังตามลำดับกันอย่างไร แล้วจึงพิจารณาระบบเสียงในภาษานั้นทั้งหมดว่ามีหน่วยแต่ละหน่วยมีหน้าที่สัมพันธ์กับหน่วยอื่นอย่างไร และเมื่อนำระบบเสียงแต่ละภาษามาเปรียบเทียบกันก็จะพบว่า ระบบเสียงของแต่ละภาษามีลักษณะแตกต่างกัน

กัญจน นาคสกุล ไคลาลวถึงเสียงพูดของมนุษย์ว่า

เสียงพูดของมนุษย์ ซึ่งมีความแตกต่างกันมากมายนั้น ถ้าจะพิจารณาอย่างกว้าง ๆ ก็จะเห็นว่าอาจแบ่งเป็น 2 พวก คือ พวกที่สามารถแยกออกจากเสียงอื่นใดโดยเด็ดขาด มีลักษณะเด่นเฉพาะตัวพวกหนึ่ง กับพวกที่เป็นส่วนประกอบของเสียงอื่นไม่อาจแยกเปล่งเสียงใดโดยลำพังอีกพวกหนึ่ง พวกแรกได้แก่เสียงสระ พยัญชนะ เรียกว่า Segmental phonemes กับพวกหลังมีเสียงวรรณยุกต์ ทำนองเสียง เป็นต้น เรียกว่า Supra-segmental phonemes¹

¹ กัญจน นาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 29.

สุโร พงษ์ทองเจริญ ไก่กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษและ
ภาษาไทยไว้ว่า

แต่ละภาษาย่อมมีระบบเสียงของตนโดยเฉพาะ ภาษาส่วนมากมีลักษณะรวม
กัน คือ

เสียงสระ (vowel)

เสียงพยัญชนะ (consonant)

เสียงทั้งสองประเภทนี้บางภาษาก็มีเสียง บางภาษาก็มีน้อยเสียง เสียง
ลักษณะอื่นซึ่งอาจจะไม่ปรากฏในทุกภาษาก็มี

เสียงวรรณยุกต์ (tone)

เสียงเน้นหนัก (stress)

สำเนียงสูงต่ำ (intonation)

จากลักษณะใหญ่ ๆ เหล่านี้ จะเห็นว่าภาษาไทยมีเสียงสระ, เสียงพยัญชนะ
และเสียงวรรณยุกต์ แต่เสียงเน้นหนักและสำเนียงสูงต่ำนั้นไม่ถือว่าเป็นเรื่อง
สำคัญ ส่วนในภาษาอังกฤษมีเสียงสระ เสียงพยัญชนะ เสียงเน้นหนัก สำเนียงสูง
ต่ำ แต่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์¹

การกล่าวถึงระบบเสียงภาษาอังกฤษและภาษาไทยในวิทยานิพนธ์นี้ จะอาศัย
ข้อมูลภาษาอังกฤษจากหนังสือ "An Outline of English Phonetics" ของ
Daniel Jones ข้อมูลภาษาไทยจากหนังสือ "ระบบเสียงภาษาไทย" ของ กาญจน
นาคสกุล และจะเปรียบเทียบตามหัวข้อต่อไปนี้

¹สุโร พงษ์ทองเจริญ, วิชาภาษาอังกฤษตอน 5 วิธีสอนภาษาอังกฤษ,
พิมพ์ครั้งที่ 4. วิชาชุดครูประกาศนียบัตรครูมัธยมของคุรุสภา, (พระนคร :
องค์การฯของคุรุสภา, 2513), หน้า 5-6.

1. หน่วยเสียงพยัญชนะ

1.1 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะตามลักษณะของเสียง

1.1.1 หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์เหมือนกัน

1.1.2 หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน

1.1.3 หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน

1.2 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะตามตำแหน่งที่ปรากฏ

1.2.1 หน่วยเสียงพยัญชนะต้นคำ

1.2.2 หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายคำ

1.2.3 หน่วยเสียงพยัญชนะกลางคำ

2. หน่วยเสียงสระ

2.1 เปรียบเทียบหน่วยเสียงสระเดี่ยว

2.2 เปรียบเทียบหน่วยเสียงสระประสม

3. หน่วยเสียงวรรณยุกต์

4. องค์ประกอบและลักษณะของพยางค์

5. การลงน้ำหนักพยางค์

1. หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทย

การกล่าวถึงหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยจะกล่าวถึงใน

2 ลักษณะ คือ

1.1 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะตามลักษณะของเสียง

1.2 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะตามตำแหน่งที่ปรากฏ

1.1 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะตามลักษณะของเสียง

แม้ว่าทุกภาษาจะมีหน่วยเสียงพยัญชนะ แต่ก็มี ความแตกต่างกันในเรื่องจำนวน ประเภท และวิธีการออกเสียง ดังนั้น เพื่อให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ และภาษาไทย อย่างชัดเจน จึงได้เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาทั้งสองตามลักษณะของเสียง ซึ่งประกอบด้วย โทณะ หรืออโทณะ ลีดัล หรืออนิก เจาะที่เป็นเสียงระเบิดและกึ่งเสียดแทรก ตำแหน่งของเสียง และประเภทของเสียง¹ จากการเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามลักษณะของเสียงแล้ว จะสามารถแบ่งหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1.1.1 หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์เหมือนกัน
 - 1.1.2 หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน
 - 1.1.3 หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน
- 1.1.1 หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์

เหมือนกัน

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์เหมือนกันนี้ บางหน่วยเสียงมีลักษณะพิเศษในการออกเสียงแตกต่างกัน เช่น ในภาษาอังกฤษมีวิธีการออกเสียงพยัญชนะเสียดแทรกมากกว่า และชัดเจนกว่าวิธีการออกเสียงพยัญชนะเสียดแทรกในภาษาไทย

¹ อุดม วิจารณ์ศักดิ์, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (พระนคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2513), หน้า 29.

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์
เหมือนกัน มี 11 หน่วยเสียง คือ /b, d, f, s, h, m, n, ŋ, l, w, j/ ดังปรากฏใน
ตารางเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1

หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงภาษาอังกฤษ	หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงภาษาไทย
/b/ - ระเบิด ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก (a voiced bilabial plosive consonant)	/b/ - ระเบิด ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก (a voiced bilabial plosive consonant)
/d/ - ระเบิด ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (a voiced alveolar plosive consonant)	/d/ - ระเบิด ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (a voiced alveolar plosive consonant)
/f/ - เสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก ล่างกับฟันบน (a breathed labio-dental fricative consonant)	/f/ - เสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก ล่างกับฟันบน (a voiceless labio-dental fricative consonant)
/s/ - เสียดแทรก ไม่ก้อง - เกิดที่ ปุ่มเหงือก (a breathed alveolar fricative consonant)	/s/ - เสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ฟัน (a voiceless dental fricative consonant)
/h/ - เสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ช่อง ระหว่างเส้นเสียง (a breathed glottal fricative consonant)	/h/ - เสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ช่อง ระหว่างเส้นเสียง (a voiceless glottal fricative consonant)

หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงภาษาอังกฤษ	หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงภาษาไทย
<p>/m/ - นาสสิก ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก (a voiced bilabial nasal consonant)</p>	<p>/m/ - นาสสิก ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก (a voiced bilabial nasal consonant)</p>
<p>/n/ - นาสสิก ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (a voiced alveolar nasal consonant)</p>	<p>/n/ - นาสสิก ก้อง เกิดที่ฟัน (a voiced dental nasal consonant)</p>
<p>/ŋ/ - นาสสิก ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน (a voiced velar nasal consonant)</p>	<p>/ŋ/ - นาสสิก ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน (a voiced velar nasal consonant)</p>
<p>/l/ - ขางดิน ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (a voiced alveolar lateral consonant)</p>	<p>/l/ - ขางดิน ก้อง เกิดที่ฟันและปุ่มเหงือก (a voiced dental alveolar lateral consonant)</p>
<p>/w/ - อັษสระ ก้อง เกิดที่ริมฝีปากและเพดานอ่อน (a voiced labio-velar semi-vowel consonant)</p>	<p>/w/ - อັษสระ¹ ก้อง เกิดที่ริมฝีปากและเพดานอ่อน (a voiced labio-velar semi-vowel consonant)</p>
<p>/j/ - อັษสระ ก้อง เกิดที่เพดานแข็ง (a voiced palatal semi-vowel consonant)</p>	<p>/j/ - อັษสระ ก้อง เกิดที่เพดานแข็ง (a voiced palatal semi-vowel consonant)</p>

¹กาญจนา นาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย, หน้า 95.

เรียกหน่วยเสียงพยัญชนะอັษสระว่า "หน่วยเสียงพยัญชนะครึ่งสระ"

- หมายเหตุ 1. หน่วยเสียง /h/ ในภาษาอังกฤษ จะเป็นเสียงก้องเมื่อปรากฏระหว่างสระ เช่น ในคำว่า ahead /ə'hed/
2. หน่วยเสียง /w/ ในภาษาอังกฤษ จะปรากฏเป็นเสียงไม่ก้องใดด้วย เช่น when /wen/

1.1.2 หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกันนี้ จะแบ่งเป็น 2 พวก คือ พวกหนึ่งเป็น หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษที่มีเสียงย่อย (allophone) ตรงกับหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทย ส่วนอีกพวกหนึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ไม่แตกต่างจากหน่วยเสียงภาษาไทยมากนัก

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน ได้แก่

/p/	[p]	ในภาษาอังกฤษ กับ /p/	ในภาษาไทย
	[ph]	ในภาษาอังกฤษ กับ /ph/	ในภาษาไทย
/t/	[t]	ในภาษาอังกฤษ กับ /t/	ในภาษาไทย
	[th]	ในภาษาอังกฤษ กับ /th/	ในภาษาไทย
/k/	[k]	ในภาษาอังกฤษ กับ /k/	ในภาษาไทย
	[kh]	ในภาษาอังกฤษ กับ /kh/	ในภาษาไทย
	/tʃ/	ในภาษาอังกฤษ กับ /ch/	ในภาษาไทย
	/r/	ในภาษาอังกฤษ กับ /r/	ในภาษาไทย

ซึ่งจะเปรียบเทียบให้เห็นลักษณะของเสียงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2

หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงภาษาอังกฤษ	หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงภาษาไทย
<p data-bbox="209 547 709 615">/p/ - ระเบิด ไม่ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก</p> <p data-bbox="309 645 766 870">(a voiceless bilabial plosive consonant) ประกอบด้วยเสียงย่อย 2 เสียง คือ [p] และ [ph]</p>	<p data-bbox="825 547 1318 666">/p/ -ระเบิด ไม่ก้อง ไม่มีลม เกิดที่ริมฝีปาก</p> <p data-bbox="917 686 1318 819">(a voiceless unspirated bilabial plosive consonant)</p> <p data-bbox="817 880 1287 1003">/ph/ -ระเบิด ไม่ก้อง มีลม เกิดที่ริมฝีปาก</p> <p data-bbox="917 1013 1379 1095">(a voiceless aspirated bilabial plosive consonant)</p>
<p data-bbox="217 1156 740 1218">/t/ - ระเบิด ไม่ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก</p> <p data-bbox="317 1259 779 1473">(a voiceless alveolar plosive consonant) ประกอบด้วยเสียงย่อย 2 เสียง คือ [t] และ [th]</p>	<p data-bbox="817 1156 1364 1269">/t/ - ระเบิด ไม่ก้อง ไม่มีลม เกิดที่ฟันและปุ่มเหงือก</p> <p data-bbox="910 1289 1379 1422">(a voiceless unspirated dental and alveolar plosive consonant)</p> <p data-bbox="825 1473 1333 1596">/th/- ระเบิด ไม่ก้อง มีลม เกิดที่ฟันและปุ่มเหงือก</p> <p data-bbox="925 1616 1395 1739">(a voiceless aspirated dental and alveolar plosive consonant).</p>

หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงภาษาอังกฤษ	หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงภาษาไทย
<p>/k/ - ระเบิด ¹ไม่ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน (a voiceless velar plosive consonant)</p> <p>ประกอบด้วยเสียงย่อย 2 เสียง คือ [k] และ [kh]</p>	<p>/k/ - ระเบิด ¹ไม่ก้อง ไม่มีลม เกิดที่ เพดานอ่อน (a voiceless unaspirated velar plosive consonant)</p>
<p>/tʃ/ - กิ่งเสียดแทรก ¹ไม่ก้อง เกิดที่ เพดานแข็งส่วนหน้าใกล้ปุ่มเหงือก (a voiceless palato-alveolar affricate consonant)</p>	<p>/kh/ - ระเบิด ¹ไม่ก้อง มีลม เกิดที่ เพดานอ่อน (a voiceless aspirated velar plosive consonant)</p> <p>/ch/ - ระเบิด ¹ไม่ก้อง มีลม เกิดที่ เพดานแข็งส่วนหน้าใกล้ปุ่มเหงือก (a voiceless aspirated alveolo-palatal plosive consonant)</p>
<p>/r/ - รัว ¹ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก (a voiced post-alveolar rolled consonant)</p>	<p>/r/ - รัว ¹ก้อง เกิดตรงบริเวณใกล้ฟัน (a voiced dental rolled consonant)</p>

¹ เรืองเดียวกัน, หน้า 86.

หน่วยเสียงนี้แตกต่างจากหน่วยเสียงระเบิดอื่น ๆ ที่การไหลปลายลิ้นกักลมไว้ที่เพดานแข็งนั้นจะทำไมได้สนิท และการปล่อยลมหลังการกักจะทำให้เกิดเสียงสอดแทรกขึ้น หน่วยเสียงนี้จึงมีเสียงย่อยเป็นเสียง กิ่งเสียดแทรก (affricated) อยู่ด้วย.

1.1.3 หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกันนี้ หมายถึงหน่วยเสียงพยัญชนะที่มีในภาษาอังกฤษแต่ไม่มีในภาษาไทย หรือมีในภาษาไทย แต่ไม่มีในภาษาอังกฤษ ได้แก่ หน่วยเสียงต่อไปนี้

1.1.3.1 หน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏเฉพาะในภาษาอังกฤษ มี 8 หน่วย คือ

/g/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน (a voiced velar plosive consonant)

/dʒ/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งเสียดแทรก ก้อง เกิดที่เพดานแข็งส่วนหน้าใกล้ปุ่มเหงือก (a voiced palato-alveolar affricate consonant)

/v/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ก้อง เกิดที่ริมฝีปากกลางกับฟันบน (a voiced labio-dental fricative consonant)

/θ/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดระหว่างฟัน (a breathed interdental fricative consonant)

/ð/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ก้อง เกิดระหว่างฟัน (a voiced interdental fricative consonant)

/z/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ก้อง เกิดที่ฟันและปุ่มเหงือก (a voiced blade-alveolar fricative consonant) *

/ʃ/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่เพดานแข็งส่วนหน้าใกล้ปุ่มเหงือก (a breathed palato-alveolar fricative consonant)

/ʒ/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ก้อง เกิดที่เพดานแข็งส่วนหน้าใกล้ปุ่มเหงือก (a voiced palato-alveolar fricative consonant)

1.1.3.2 หน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏเฉพาะในภาษาไทย

มี 2 หน่วย คือ

/ʔ/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด ไม้ก้อง ไม่มีลม
เกิดที่ช่องระหว่างเส้นเสียง (a voiceless glottal plosive consonant).

/c/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด ไม้ก้อง
ไม่มีลม เกิดที่เพดานแข็งส่วนหน้าใกล้ปุ่มเหงือก (a voiceless unaspirated
alveolo-palatal plosive consonant)

เพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทย
ทุกหน่วยเสียง โคซัค เจนซัน ผู้วิจัยจึงแสดงการเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษา
ทั้งสองตามตารางต่อไปนี้ โดยกำหนดสัญลักษณ์ว่า หน่วยเสียงพยัญชนะที่อยู่ในกรอบ □
เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทย หน่วยเสียงพยัญชนะที่มีเครื่องหมาย * เป็นหน่วย
เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ ถ้าหน่วยเสียงใดมีเครื่องหมาย □* หมายความว่า
หน่วยเสียงพยัญชนะนั้นปรากฏได้ทั้งสองภาษา:

ตารางที่ 3

	ริมฝีปากทั้งสอง	ริมฝีปากล่างกับบน	ระหว่างฟัน	ฟันและหรือปุ่มเหงือก	เพดานแข็งส่วนหน้าใกล้ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	คอหอย
ระเบิด สนิท อโฆษะ โฆษะ ชาติ อโฆษะ	[p] [b]* [ph]*			[t] [d]* [th]*	[c] [ch]		[k] [g]* [kh]*	[ʔ]
กึ่งเสียดแทรก อโฆษะ โฆษะ					[tʃ]* [dʒ]*			
เสียดแทรก ดันแบ อโฆษะ โฆษะ ดันทอ อโฆษะ โฆษะ	[f]* [v]*	[θ]* [ð]*		[s]* [z]*	[ʃ]* [ʒ]*			[h]*
นาสิก โฆษะ	[m]*			[ŋ]*			[ŋ̚]*	
ข้าง โฆษะ				[l]*				
รั โฆษะ				[r] r*				
อัสสระ โฆษะ	[w]*					[j]*		

เปรียบเทียบเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ตารางที่ 4

	ริมปากหงดอง	ริมปากดางพื้นบน	ระหว่างฟัน	ฟันและหรือมุมเหงือก	เพดานแข็งส่วนหน้า โกดุมเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	คอหอย
ระเบิด สีกิด อโฆชะ โฆชะ ชนิด อโฆชะ	b			d				
กึ่งเสียดแทรก								
เสียดแทรก ด้นแบ อโฆชะ โฆชะ ด้นหอ อโฆชะ โฆชะ		f		s				h
นาสิก	m			n			ŋ	
ข้าง				l				
รั้ว								
อัมสระ	w					j		

เปรียบเทียบเสียงไทยที่เหมือนกัน

ตารางที่ 5

	ริมฝีปากทั้งสอง	ริมฝีปากล่าง-ฟันบน	ระหว่างฟัน	ต้นคอหรือปุ่มเหงือก	เพดานแข็งส่วนหน้าใกล้ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	คอหอย
ระเบิด	p			t			k	
ลึกลิด								
อโสมพะ								
โสมพะ								
ขนิต	ph			th	ch		kh	
อโสมพะ								
กึ่งเสียดแทรก					+f*			
อโสมพะ								
โสมพะ								
เสียดแทรก								
นาสิก								
ข้าง								
รัว				r				
โสมพะ								
อัสสระ								

เปรียบเทียบเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่คล้ายกัน

ตารางที่ 6

	ริมฝีปากทั้งสอง	ริมฝีปากกลาง-ต้นบน	ระหว่างต้น	พื้นและหรือขอบเหงือก	เพดานแข็งส่วนหน้าใกล้ มุมเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	คอหอย
ระเบิด สีติด อโฆษะ โฆษะ ชปิต อโฆษะ					๐		๑*	๒
กึ่งเสี้ยกแทรก อโฆษะ โฆษะ					dʒ*			
เสี้ยกแทรก ลิ่นแบ อโฆษะ โฆษะ ลิ่นทอ อโฆษะ โฆษะ		v*	θ* ð*	z*	ʃ* ʒ*			
นาสิก โฆษะ								
ข้าง โฆษะ								
รั้ว โฆษะ								
อัสสระ โฆษะ								

เปรียบเทียบเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ต่างกัน

1.2 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะตามตำแหน่งที่ปรากฏ

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ 24 หน่วยเสียง และหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทย 21 หน่วยเสียงนั้น บางเสียงอาจปรากฏได้ในตำแหน่งต้นคำ¹ (Initial) เรียกว่าหน่วยเสียงพยัญชนะต้น บางเสียงปรากฏได้ในตำแหน่งท้ายคำ² (final) เรียกว่าหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย และบางเสียงในภาษาอังกฤษปรากฏได้ในตำแหน่งกลางคำ³ (medial) เรียกว่าหน่วยเสียงพยัญชนะกลางคำ

การปรากฏของเสียงพยัญชนะในตำแหน่งต่าง ๆ ย่อมมีกฎเกณฑ์ตามระบบเสียงในภาษานั้น ๆ โดยเฉพาะ กล่าวคือเสียงบางเสียงอาจปรากฏได้ในตำแหน่งต้นคำของภาษาหนึ่ง แต่ไม่ปรากฏในตำแหน่งต้นคำของอีกภาษาหนึ่ง หรือเสียงพยัญชนะบางเสียงอาจปรากฏได้ในตำแหน่งต้นคำ แต่ไม่ปรากฏในตำแหน่งท้ายคำ หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยก็แตกต่างกันในลักษณะดังกล่าวนี้

การเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามตำแหน่งที่ปรากฏของเสียง จะดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

- 1.2.1 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะในตำแหน่งต้นคำ
- 1.2.2 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะในตำแหน่งท้ายคำ
- 1.2.3 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะในตำแหน่งกลางคำ

¹ อุดม วัชรธรรมลิขิต, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, หน้า 102.

เสียงพยัญชนะในตำแหน่งต้นคำ เรียกว่า "เสียงทาบหน้า (on set)"

² เรื่องเดียวกัน.

เสียงพยัญชนะในตำแหน่งท้ายคำ เรียกว่า "เสียงทาบหลัง (coda)"

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 103.

เสียงพยัญชนะในตำแหน่งกลางคำ เรียกว่า "เสียงทาบสอง (interlude)"

1.2.1 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ในตำแหน่งต้นคำ

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ 24 หน่วยเสียง และหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทย 21 หน่วยเสียง จะปรากฏในตำแหน่งต้นคำได้ 2 ลักษณะ คือ ปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวและปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบ โดยมีข้อเหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ 24 หน่วยเสียง จะปรากฏในตำแหน่งต้นคำได้ 22 หน่วยเสียง คือ /p, t, k, b, d, g, tʃ, dʒ, f, v, θ, ð, s, z, ʃ, h, m, n, l, r, w, j/ หน่วยเสียงที่ไม่ปรากฏในตำแหน่งต้นคำ จะปรากฏเฉพาะในตำแหน่งท้ายคำและกลางคำ คือ /-v, r, ʃ, ʒ/ ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทย 21 หน่วยเสียง จะปรากฏในตำแหน่งต้นคำได้ทั้ง 21 หน่วยเสียง คือ /p, t, k, c, ʒ, ph, th, ch, kh, p, t, f, s, h, m, n, ŋ, l, r, w, j/

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ปรากฏในตำแหน่งต้นคำเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวนี้ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์เหมือนกันมี 10 หน่วยเสียง คือ /b, d, f, s, h, m, n, l, r, w, j/

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน มีดังนี้คือ

/p/	<	[p]	กับ	/p/
		[ph]	กับ	/ph/
/t/	<	[t]	กับ	/t/
		[th]	กับ	/th/

/k/	[k]	กับ	/k/
	[kh]	กับ	/kh/
	/tʃ/	กับ	/ch/
	/r/	กับ	/r/

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน มีดังนี้คือ

พยัญชนะระเบิด ภาษาอังกฤษมี /g/ ส่วนภาษาไทยมี /c/ และ /ʔ/

พยัญชนะกึ่งเสียดแทรก ภาษาอังกฤษมี /dʒ/

พยัญชนะเสียดแทรก ภาษาอังกฤษมี 5 หน่วยเสียง ซึ่งภาษาไทยไม่มี

คือ /v, θ, ð, z, ʃ/

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบ

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษจะปรากฏในตำแหน่งต้นคำเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสองเสียงและสามเสียงได้ ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทย จะปรากฏในตำแหน่งต้นคำเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสองเสียงได้ แต่จะไม่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสามเสียง ดังจะกล่าวตามลำดับดังต่อไปนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสองเสียง

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสองเสียงภาษาอังกฤษมีจำนวนมากถึง 57 คู่ ส่วนภาษาไทยมีเพียง 12 คู่ และมีเสียงที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกันเพียง 6 คู่ คือ

/pr/-[phr-]	ในภาษาอังกฤษ	กับ	/phr-/	ในภาษาไทย
/tr/-[thr-]	ในภาษาอังกฤษ	กับ	/thr-/	ในภาษาไทย
/kr/-[khr-]	ในภาษาอังกฤษ	กับ	/khr-/	ในภาษาไทย
/pl/-[phi-]	ในภาษาอังกฤษ	กับ	/phi-/	ในภาษาไทย
/kl/-[khi-]	ในภาษาอังกฤษ	กับ	/khi-/	ในภาษาไทย
/kw/-[khw-]	ในภาษาอังกฤษ	กับ	/khw-/	ในภาษาไทย

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสามเสียง

หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสามเสียงภาษาอังกฤษ มี 9 ชุด คือ /spr-, spl-, spj-, str-, stj-, skr-, skl-, skw-, skj-/ ส่วนภาษาไทยไม่มี หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสามเสียง

เพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวและหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบได้ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงแสดงการเปรียบเทียบหน่วยเสียงหน่วยพยัญชนะในตำแหน่งต้นคำตามตารางต่อไปนี้ โดยกำหนดให้

- c คือ หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว (อักษรเดี่ยว)
- cc คือ หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสองเสียง (อักษรควบสองเสียง)
- ccc คือ หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบสามเสียง (อักษรควบสามเสียง)

ข้อมูลหน่วยเสียงพยัญชนะในตารางต่อไปนี้ ภาษาอังกฤษได้มาจากหนังสือ "ภาษาศาสตร์เบื้องต้น" ของ อุกุม วโรจน์สิขชิตต์¹ ส่วนภาษาไทยได้จากหนังสือ "ระบบเสียงภาษาไทย" ของ กาญจนา นาคสกุล²

¹ อุกุม วโรจน์สิขชิตต์, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, หน้า 104-107.

² กาญจนา นาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย, หน้า 77-84.

ตารางที่ 7

เปรียบเทียบพยัญชนะต้นภาษาอังกฤษและภาษาไทย										
พยัญชนะต้นภาษาอังกฤษ					พยัญชนะต้นภาษาไทย					
พยัญชนะ ต้นเดี่ยว	พยัญชนะต้นควบ				สาม เสียง	พยัญชนะ ต้นเดี่ยว	พยัญชนะต้นควบ			
	สองเสียง						สองเสียง	สาม เสียง		
C	CC				CCC	C	CC			CCC
	r	l	w	j			r	l	w	
1 p	pr	pl	pw	pj	spr, spl spj	1 p	pr	pl		
2 t	tr	-	tw	tj	str, stj	2 t	tr			
3 k	kr	kl	kw	kj	skr, skl skw, skj	3 k	kr	kl	kw	
4 b	br	bl	bw	bj		4 ?				
5 d	dr	-	dw	dj		5 p ^h	p ^h r	p ^h l		
6 g	gr	gl	gw	gj		6 t ^h	t ^h r			
7 tʃ				tʃj		7 k ^h	k ^h r	k ^h l	k ^h w	
8 dʒ				dʒj		8 b				
9 f	fr	fl	-	fj		9 d				
10 v	vr	vl	-	vj		10 c				
						11 ch				
						12 f				

เปรียบเทียบพยัญชนะต้นภาษาอังกฤษและภาษาไทย											
พยัญชนะต้นภาษาอังกฤษ						พยัญชนะต้นภาษาไทย					
พยัญชนะ ต้นเดี่ยว	พยัญชนะต้นควบ					สาม เสียง	พยัญชนะ ต้นเดี่ยว	พยัญชนะต้นควบ			
	สองเสียง							สองเสียง	สามเสียง		
C	CC					CCC	C	CC			CCC
	r	l	w	j	(c)			r	l	w	
11 θ	θr	-	θw	θj							
12 ð											
13 s	-	sl	sw	sj	sp st sk sj sv sm sn		13 s				
14 z	-	-	zw	-							
15 ʃ	ʃr	ʃl	ʃw	-	ʃv ʃm ʃn						
16 h			hw	hj			14 h				
17 m				mj			15 m				
18 n				nj			16 n				
							17 ɲ				
19 l	-	-	-	lj			18 l				
20 r	-	-	-	rj			19 r				
21 w							20 w				
22 j							21 j				

ตารางที่ 8

เปรียบเทียบพยัญชนะต้นภาษาอังกฤษและภาษาไทย			
พยัญชนะต้นภาษาอังกฤษ		พยัญชนะต้นภาษาไทย	
C	หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ ยกเว้นเสียง /ŋ/ และ /ʒ/ (22 หน่วยเสียง)	C	หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทยทุกหน่วยเสียง (21 หน่วยเสียง)
CC	pr tr kr br dr gr fr vr θr ʃr pl kl bl gl fl sl vl ʃl pw tw kw bw dw gw hw sw θw zw ʃw pj tj kj bj dj gj tʃj dʒj ʃj hj sj vj θj mj nj lj rj ts sp st sk sf sv sm sn ʃv ʃm ʃn	CC	pr tr kr p ^h _r t ^h _r k ^h _r pl kl p ^h _l k ^h _l kw k ^h _w
CCC หรือ SCC	spr str skr spi skl skw spj stj skj	CCC	ไม่มี

1.2.2 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ในตำแหน่งท้ายคำ

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษจะปรากฏในตำแหน่งท้ายคำได้ 2 ลักษณะ คือปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเดี่ยว และปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบ ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทยจะปรากฏในตำแหน่งท้ายคำได้ลักษณะเดียว คือปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเดี่ยว จากการศึกษาเปรียบเทียบจะมีข้อเหมือนและข้อแตกต่างกัน ดังนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเดี่ยว

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ 24 หน่วยเสียง จะปรากฏในตำแหน่งท้ายคำได้ 21 หน่วยเสียง คือ /-p, -t, -k, -b, -d, -g, -tʃ, -dʒ, -f, -v, -θ, -ð, -s, -z, -ʃ, -ʒ, -l, -r¹, -m, -n, -ŋ/ หน่วยเสียงที่ไม่ปรากฏในตำแหน่งท้ายคำหรือกลางคำ คือ /h, w, j/ ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทย 21 หน่วยเสียง จะปรากฏในตำแหน่งท้ายคำได้เพียง 9 หน่วยเสียง คือ /-p, -t, -k, -ʔ, -m, -n, -ŋ, -w, -j/

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายคำเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเดี่ยวจะไม่มีหน่วยเสียงใดที่เหมือนกัน เพราะหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ได้แก่ /-p, -t, -k, -ʔ/ เมื่อเป็นเสียงพยัญชนะท้าย เสียงจะถูกกักและสิ้นสุดทันที เพราะถูกกลืนกลับเข้าสู่ลำคอ ภาษาอังกฤษจะออกเสียงระเบิดเพื่อแสดงลักษณะเสียงท้ายคำควบ เสียงพยัญชนะนาสิก /-m, -n, -ŋ/ ในภาษาไทย เมื่อเป็นเสียงพยัญชนะท้ายจะไม่ออกเสียงเหมือนเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาอังกฤษ ส่วนเสียงอัมสระ /-w, -j/ มีในภาษาไทย แต่ไม่มีในภาษาอังกฤษ

¹ เสียงพยัญชนะท้าย /-r/ จะปรากฏในบางท้องถิ่นเท่านั้น ในงานวิจัยนี้จะไม่กล่าวถึงหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /-r/

หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบ

หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษจะปรากฏในตำแหน่งท้ายคำเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบสองเสียง สามเสียง และสี่เสียง ได้ ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทยจะไม่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบเลย

หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบสองเสียง ในภาษาอังกฤษ มี 74 คู่ ได้แก่

/-ps, -ts, -ks, -fs, -θs, -rs, -bz, -dz, -gz, -vz, -ðz, -mz, -nz
 -ŋz, -lz, -rz, -bd, -gd, -dʒd, -vd, -ðd, -zd, -ʒd, -md, -nd, -ŋd,
 -ld, -rd, -pt, -kt, -tʃt, -st, -ʃt, -pf, -tθ, -dθ, -fθ, -sp, -sk,
 -mp, -mf, -nt, -ntʃ, -ndʒ, -nθ, -ŋk, -ŋθ, -lp, -lt, -lk, -lb, -ltʃ,
 -ldʒ, -lf, -lθ, -ls, -lʃ, -lv, -lm, -ln, -rp, -rt, -rk, -rb, -rg,
 -rtʃ, -rdʒ, -rf, -rθ, -rʃ, -rv, -rm, -rn, -rl/¹

หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบสามเสียง มี 80 ชุด ได้แก่

/-pts, -pst, -tθs, -tst, -kts, -kst, -ksθ, -dθs, -dzd, -fts, fθs,
 -spt, -sps, -sts, -skt, -sks, -mpt, -mps, -mft, -mfs, -ndz, -ndθ,
 -ntʃt, -ndʒd, -nθt, -nθs, -nst, -nzd, -ŋkt, -ŋks, -ŋθt, -ŋst, -lpt,
 -lps, -lts, -lks, -lkt, -lbd, -lβz, -ldz, -ltʃt, -ldʒd, -lft, -lfθ,
 -lfs, -lθt, -lθs, -lst, -lvd, -lvz, -lmd, -lmz, -lnz, -rpt, -rps, -rts,
 -rkt, -rks, -rbd, -rbz, -rdz, -rgd, -rgz, -rtʃt, -rdʒd, -rft, -rfs, -rθt,
 -rst, -rvd, -rvz, -rōd, -rmd, -rmθ, -rmz, -rnt, -rnd, -rnz, -rld, -rlz/¹

หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบสี่เสียง มี 8 ชุด ได้แก่

/-ksts, -ksθs, -mpts, -ndθs, lfθs, rsts, rmθt, ltst/²

เพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทย
 ในตำแหน่งท้ายคำได้ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงแสดงการเปรียบเทียบตามตาราง ต่อไปนี้
 โดยกำหนดให้

- C คือ หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเดี่ยว
- CC คือ หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบสองเสียง
- CCC คือ หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบสามเสียง
- CCCC คือ หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายควบสี่เสียง

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 111-114.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 114.

ตารางที่ 9

เปรียบเทียบพยางค์หน่วยภาษาอังกฤษและภาษาไทย			
ภาษาอังกฤษ		ภาษาไทย	
-C	หน่วยเสียงพยางค์ภาษาอังกฤษทั้งหมด ยกเว้นหน่วยเสียง /h, w, j/ (21 หน่วยเสียง)	-C	พยางค์สระกมี 8 หน่วยเสียง คือ /-p, -t, -k, -ʔ, -m, -n, -ŋ, -w, j/
-CC	-ps, -ts, -ks, -fs, -θs, -vz, -ðz, -gz, -bd, -dʒd, -vɔ, -nd, ... (74 หน่วย)	-CC	ไม่มี
-CCC	-pts, -pst, -tst, -dθs, -dzd, -skt, -nθt, -nst, -mps, ... (80 หน่วย)	-CCC	ไม่มี
-CCCC	-kst, -ksθs, -mpts, -ndθs, -lfθs, -rmθt, -rstst, -ltst.	-CCCC	ไม่มี

1.2.3 เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ในตำแหน่งกลางคำ

ภาษาอังกฤษนอกจากจะใช้หน่วยเสียงพยัญชนะในตำแหน่งพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้ายแล้ว ยังใช้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกลางคำ (medial) ได้อีกด้วย อุกม วโรคม์ ลิกชคิถ์ เรียกเสียงพยัญชนะประเภทนี้ว่า "เสียงทาบสอง"¹ เสียงพยัญชนะกลางคำ ไค้แก เสียงพยัญชนะที่ทำหน้าที่เป็นพยัญชนะท้ายของพยางค์หน้า และทำหน้าที่เป็นเสียงพยัญชนะต้นของพยางค์หลัง เช่น

/-m-/ comedy /'kɒmɪdi/

เสียงพยัญชนะกลางคำในลักษณะดังกล่าวนี้ ไม่ปรากฏในภาษาไทย เพราะหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทย เมื่อทำหน้าที่เป็นพยัญชนะท้ายแล้ว เสียงจะสิ้นสุดทันที จึงไม่สามารถปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไปอีกได้ ถ้าเสียงพยัญชนะท้ายของพยางค์ที่มาจากข้างหน้าจะออกเสียง เป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ที่ตามมา ก็จะต้องซ่อนเสียงพยัญชนะนั้น ทำให้พยัญชนะตัวแรกทำหน้าที่พยัญชนะท้าย พยัญชนะตัวที่ซ่อนทำหน้าที่พยัญชนะต้น เช่น ตุ๊กตา อานออกเสียงว่า /túk-ka-ta:/ หรือ ทักทิน อานออกเสียงว่า /thák-ka-thín/ เป็นต้น เสียง /k/ ในภาษาไทย จึงมิใช่เสียงพยัญชนะกลางคำ

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 103.

2. หน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษและภาษาไทย

เสียงสระเป็นเสียงที่เปล่งออกมาทางปากโดยไม่มีอวัยวะส่วนใดในปากปิดกั้นทางลม อวัยวะในปากอาจจะอยู่ในท่าและตำแหน่งต่าง ๆ ที่ทำให้โพรงปากมีลักษณะต่างกันไคหลายแบบ ลมที่เป่าออกมาจึงเป็นเสียงไคต่าง ๆ กัน การยกลิ้นส่วนหน้า ส่วนกลาง หรือส่วนหลัง ในระดับสูงต่ำต่างกันเพียงไคก็ไค การหรือริมฝีปาก หรือไม่หรือริมฝีปากมากน้อยต่างกันก็ไค ขอมมีส่วนในการทำให้เกิดเสียงสระต่าง ๆ กัน คั้งนั้น คนจึงสามารถทำเสียงสระไคมากมายหลายสิบเสียง แต่หน่วยเสียงสระซึ่งมีความสำคัญพอที่จะทำให้เกิดคำที่มีความหมายในภาษาไคภาษาหนึ่งนั้นมีจำนวนจำกัดที่คนในชาติซึ่งใช้ภาษาไคเดียวกัน จะต้องออกเสียงให้ถูกตองตามระบบเสียงในภาษาของตน หน่วยเสียงสระในแต่ละภาษาจึงแตกต่างกันในเรื่องจำนวนและเสียงที่กำหนดไคในภาษาของตน และแม้ว่าหน่วยเสียงสระต่างภาษากันบางหน่วยจะมีลักษณะของเสียงตรงกัน เช่น เป็นสระหน้า ระดับสูง ริมฝีปากรี เหมือนกัน แต่ก็อาจจะแตกต่างกันในเรื่องสำเนียงภาษา เพราะเสียงสระเป็นเสียงที่ไม่ต้องใช้อวัยวะส่วนใดในปากกักกันลม เสียงสระจึงแตกต่างกันไคยกว่าเสียงพยัญชนะ การเปิดปิดของจมูก ลักษณะส่วนบนของลิ้น ความเครียดของกล้ามเนื้อ ซึ่งเกิดจากการเกร็งหรือไม่เกร็งลิ้น และลักษณะพิเศษในคอและกล่องเสียง มีส่วนทำให้หน่วยเสียงสระในแต่ละภาษาแตกต่างกันทั้งลิ้น

โดยทั่วไปคนมักเข้าใจกันว่าเสียงสระภาษาอังกฤษคล้ายกับเสียงสระภาษาไทย ความจริงแล้วเสียงสระภาษาอังกฤษและภาษาไทยไม่มีหน่วยเสียงไคที่เหมือนกันทุกประการเลย เพราะรูปลักษณะโพรงปากของชาวตะวันตกและชาวตะวันออกแตกต่างกันมาก และลักษณะสำคัญประการหนึ่งของหน่วยเสียงสระภาษาไทยคือ ความสั้นยาวของเสียง สระเสียงสั้น และเสียงยาว จัดไคเป็นคู่ ๆ แต่ละคู่มีฐานที่เกิดแห่งเดียวกัน เช่น หน่วยเสียงสระ /i/ กับ /i:/, /e/ กับ /e:/, /u/ กับ /u:/ เป็นต้น แต่ภาษาอังกฤษนั้น สระทุกหน่วยเสียงต่างกันเพราะมีฐานที่เกิดคนละแห่ง และลักษณะสำคัญประการหนึ่งของหน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษ คือการเกร็งและไม่เกร็งของลิ้นในขณะออกเสียงสระ

หน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษนั้นนักภาษาศาสตร์ยังมีความเห็นไม่ลงรอยกัน โดยเฉพาะนักภาษาศาสตร์ชาวอังกฤษและอเมริกัน ทั้งนี้ เพราะชาวอังกฤษและอเมริกัน ออกเสียงคำบางคำไม่ตรงกัน แต่ผลสรุปส่วนใหญ่จะคล้ายกัน แม้จะมีรายละเอียดที่ไม่ลงรอยกันบ้าง เช่น Daniel Jones ซึ่งเป็นนักภาษาศาสตร์ชาวอังกฤษจะใช้สัญลักษณ์ [:] เพื่อแสดงว่าสระนั้นเป็นสระเสียงยาว แต่นักภาษาศาสตร์ชาวอเมริกันจะถือว่า สระเสียงยาวเป็นเสียงเลื่อน (glide) ของสระเสียงสั้น ส่วนสระประสมภาษาอังกฤษนั้น Daniel Jones มีความเห็นว่า สระประสมภาษาอังกฤษเกิดจากการเลื่อนเสียงจากสระแท้ (pure vowel) ฐานหนึ่งไปผสมกับสระแท้อีกฐานหนึ่ง เช่น /ei, ou, ai, au, oi/ เป็นต้น แต่ Bloch และ Trager ชาวอเมริกันมีความเห็นว่า สระประสมคือ สระแท้ที่เลื่อนไปหาเสียงพยัญชนะบางเสียง เช่น /j, w, h, r/ ฉะนั้น จึงมีเสียงสระประสมในลักษณะ /Vj, Vw, Vh, Vr, Vhr/¹ เป็นต้น

การเปรียบเทียบหน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษและภาษาไทยในงานวิจัยนี้ จะใช้หน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษในหนังสือชื่อ "An Outline of English Phonetics" ของ Daniel Jones และใช้หน่วยเสียงสระภาษาไทยในหนังสือชื่อ "ระบบเสียงภาษาไทย" ของ กาญจนา นาคสกุล เป็นหลักในการเปรียบเทียบหน่วยเสียงสระ โดยจะเปรียบเทียบตามลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียง ซึ่งประกอบด้วย ส่วนของลิ้น ระดับของลิ้น และลักษณะของริมฝีปาก²

ส่วนของลิ้น แบ่งตามที่เกิดของหน่วยเสียงสระเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนหน้า ส่วนกลางคอนไปหลัง และส่วนหลัง

ระดับของลิ้น แบ่งตามความสูงต่ำของลิ้นที่กระดกขึ้นในโพรงเพดานเพื่อทำให้หน่วยเสียงสระแตกต่างกัน แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ สูง กลางสูง กลางต่ำ และต่ำ

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 84-85.

² กาญจนา นาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย, หน้า 23-24.

ลักษณะของริมฝีปาก รูปริมฝีปากจะมีลักษณะหอกลมหรือรี เมื่อเปล่งเสียงสระแต่ละหน่วยเสียง

นอกจากนั้นการกล่าวถึงลักษณะของหน่วยเสียงสระภาษาไทย จะเพิ่มลักษณะสั้นหรือยาว ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของหน่วยเสียงสระภาษาไทยด้วย

การเปรียบเทียบหน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามลักษณะทางสัทศาสตร์ดังกล่าว จะดำเนินการตามข้อต่อไปนี้

2.1 เปรียบเทียบหน่วยเสียงสระเดี่ยว

2.2 เปรียบเทียบหน่วยเสียงสระประสม

2.1 เปรียบเทียบหน่วยเสียงสระเดี่ยวภาษาอังกฤษและภาษาไทย

หน่วยเสียงสระเดี่ยว (pure Vowels) ภาษาอังกฤษและภาษาไทย เมื่อเปรียบเทียบกันตามลักษณะทางสัทศาสตร์แล้ว จะจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1.1 หน่วยเสียงสระเดี่ยวที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน

2.1.2 หน่วยเสียงสระเดี่ยวที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน

2.1.1 หน่วยเสียงสระเดี่ยวที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์

คล้ายกัน

หน่วยเสียงสระเดี่ยวภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน ได้แก่

/i/	[i]	ในภาษาอังกฤษ กับ	/i/	ในภาษาไทย
	[i:]	ในภาษาอังกฤษ กับ	/i:/	ในภาษาไทย
/e/	[e]	ในภาษาอังกฤษ กับ	/e/	ในภาษาไทย
	[e:]	ในภาษาอังกฤษ กับ	/e:/	ในภาษาไทย
/ə/	[ə]	ในภาษาอังกฤษ กับ	/ə/	ในภาษาไทย
	[ə:]	ในภาษาอังกฤษ กับ	/ə:/	ในภาษาไทย

	/ʌ/	ในภาษาอังกฤษ	กับ	/a/	ในภาษาไทย
	/ɑː/	ในภาษาอังกฤษ	กับ	/aː/	ในภาษาไทย
/u/	[u]	ในภาษาอังกฤษ		/u/	ในภาษาไทย
	[uː]	ในภาษาอังกฤษ		/uː/	ในภาษาไทย
/ɔ/	[ɔ]	ในภาษาอังกฤษ		/ɔ/	ในภาษาไทย
	[ɔː]	ในภาษาอังกฤษ		/ɔː/	ในภาษาไทย

ซึ่งจะได้เปรียบเทียบลักษณะของหน่วยเสียงสระดังกล่าวในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10

หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงสระ ภาษาอังกฤษ	หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงสระ ภาษาไทย
<p>หน่วยเสียง /i/</p> <p>เป็นหน่วยเสียงสระหน้า ระดับสูง ริมฝีปากมีเสียงขอย 2 เสียง คือ เสียงสั้น [i] และเสียงยาว [iː]</p>	<p>หน่วยเสียง /i/ และหน่วยเสียง /iː/</p> <p>/i/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า ระดับสูง ริมฝีปากมีเสียงสั้น</p> <p>/iː/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า ระดับสูง ริมฝีปากมีเสียงยาว</p>
<p>หน่วยเสียง /e/</p> <p>เป็นหน่วยเสียงสระหน้า ระดับกลางสูง ริมฝีปากหรือแฉกริมฝีปากปานกลาง มีเสียงขอยมาก จะเป็นเสียงขอยเสียงใดขึ้นอยู่กับหน่วยเสียงแวดล้อม</p>	<p>หน่วยเสียง /e/ และหน่วยเสียง /eː/</p> <p>/e/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า ระดับกลางสูง ริมฝีปากมีเสียงสั้น</p> <p>/eː/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า ระดับกลางสูง ริมฝีปากมีเสียงยาว</p>
<p>หน่วยเสียง /æ/</p> <p>เป็นหน่วยเสียงสระหน้า ระดับกลางต่ำ ริมฝีปากมีเสียงขอยปานกลางถึงกว้าง</p>	<p>หน่วยเสียง /e/ และหน่วยเสียง /eː/</p> <p>/e/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า ระดับกลางต่ำ ริมฝีปากมีเสียงสั้น</p> <p>/eː/ เป็นหน่วยเสียงสระหน้า ระดับกลางต่ำ ริมฝีปากมีเสียงยาว</p>

หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงสระ ภาษาอังกฤษ	หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงสระ ภาษาไทย
<p>หน่วยเสียง /ə/</p> <p>เป็นหน่วยเสียงสระกลาง ระดับกลาง ริมฝีปากรี เหยอริมฝีปากน้อย มีเสียงยอ คือเสียงสั้น [ə] และเสียงยาว [e:]</p>	<p>หน่วยเสียง /ə/ และหน่วยเสียง /e:/</p> <p>/ə/ เป็นหน่วยเสียงสระกลางคอนไปหลัง ระดับกลางสูง ริมฝีปากรี เสียงสั้น</p> <p>/e:/ เป็นหน่วยเสียงสระกลางคอนไปหลัง ระดับกลางสูง ริมฝีปากรี เสียงยาว</p>
<p>หน่วยเสียง /ʌ/</p> <p>เป็นหน่วยเสียงสระกลางคอนไปหลัง ระดับกลาง ริมฝีปากรี เหยอริมฝีปาก กว้าง</p>	<p>หน่วยเสียง /a/</p> <p>เป็นหน่วยเสียงสระกลางคอนไปหลัง ระดับต่ำ ริมฝีปากรี เสียงสั้น</p>
<p>หน่วยเสียง /ɑ:/</p> <p>เป็นหน่วยเสียงสระหลัง ระดับต่ำ ริมฝีปากรี เหยอริมฝีปากปานกลางถึงกว้าง</p>	<p>หน่วยเสียง /ɑ:/</p> <p>เป็นหน่วยเสียงสระกลางคอนไปหลัง ระดับต่ำ ริมฝีปากรี เสียงยาว</p>
<p>หน่วยเสียง /u/</p> <p>เป็นหน่วยเสียงสระหลัง ระดับสูง ริมฝีปากห่อ มีเสียงยอ คือเสียงสั้น [u] ซึ่งหอริมฝีปากปานกลางและเสียง [u:] ซึ่งหอริมฝีปากมากจนเกือบปิดหรือ หอริมฝีปากปานกลาง</p>	<p>หน่วยเสียง /u/ และหน่วยเสียง /u:/</p> <p>/u/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง ระดับสูง ริมฝีปากห่อ เสียงสั้น</p> <p>/u:/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง ระดับสูง ริมฝีปากห่อ เสียงยาว</p>

หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงสระ ภาษาอังกฤษ	หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงสระ ภาษาไทย
หน่วยเสียง /ɔ/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง ระดับกลางค่อนข้างต่ำ ริมฝีปากห่อ มีเสียงขยอคือเสียงสั้น [ɔ] ซึ่งห่อริมฝีปากน้อย ๆ และเสียงยาว [ɔ:] ซึ่งห่อริมฝีปากมากกว่า	หน่วยเสียง /ɔ/ และหน่วยเสียง /ɔː/ /ɔ/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง ระดับกลางต่ำ ริมฝีปากห่อ เสียงสั้น /ɔː/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง ระดับกลางต่ำ ริมฝีปากห่อ เสียงยาว

2.1.2 หน่วยเสียงสระเดี่ยวที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน

หน่วยเสียงสระเดี่ยวที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน

ได้แก่ หน่วยเสียงสระที่ปรากฏในภาษาไทย ไม่ปรากฏในภาษาอังกฤษ มี 4 หน่วยเสียงคือ

หน่วยเสียง /ɯ/ เป็นหน่วยเสียงสระกลางค่อนข้าง

หลัง ระดับสูง ริมฝีปากรี เสียงสั้น

หน่วยเสียง /ɯː/ เป็นหน่วยเสียงสระกลางค่อนข้าง

ไปหลัง ระดับสูง ริมฝีปากรี เสียงยาว

หน่วยเสียง /o/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง ระดับ

กลางสูง ริมฝีปากห่อ เสียงสั้น

หน่วยเสียง /oː/ เป็นหน่วยเสียงสระหลัง ระดับ

กลางสูง ริมฝีปากห่อ เสียงยาว

2.2 เปรียบเทียบหน่วยเสียงสระประสมภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ภาษาอังกฤษมีหน่วยเสียงสระประสม (Diphthongs) เป็นจำนวนมาก ทั้งสระประสมเสียงตกและสระประสมเสียงขึ้น สระประสมเสียงตกจะปรากฏในพยางค์ที่ลงน้ำหนัก ส่วนสระประสมเสียงขึ้นจะปรากฏในพยางค์ไม่ลงน้ำหนัก นอกจากนั้นสระประสมภาษาอังกฤษบางหน่วยเสียงก็เป็นหน่วยเสียงไม่สำคัญ เพราะคนอังกฤษบางถิ่นก็ไม่ใช้ แต่ใช้สระเดี่ยวแทน หน่วยเสียงสระประสมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในหนังสือของ Daniel Jones มี 14 หน่วยเสียง ส่วนหน่วยเสียงสระประสมในภาษาไทยมีเพียง 3 หน่วยเสียง

การเปรียบเทียบสระประสมภาษาอังกฤษและภาษาไทยสรุปได้ 2 ประเภท คือ หน่วยเสียงสระประสมที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน และหน่วยเสียงสระประสมที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน

2.2.1 หน่วยเสียงสระประสมที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน

หน่วยเสียงสระประสมภาษาอังกฤษที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายกัน หน่วยเสียงสระประสมภาษาไทยมี 2 หน่วยเสียง คือ

หน่วยเสียงและลักษณะของเสียงสระประสมภาษาอังกฤษ	หน่วยเสียงและลักษณะของสระประสมภาษาไทย
หน่วยเสียง /iə/ เป็นหน่วยเสียงสระประสม เริ่มต้นที่สระหน้า ระดับสูง ริมฝีปากรี และลงท้ายด้วยสระกลาง ระดับกลางริมฝีปากรี มีเสียงย่อย 2 เสียง คือสระประสมเสียงตก [iə] และสระประสมเสียงขึ้น [iə]	หน่วยเสียง /ia/ เป็นหน่วยเสียงสระประสม เริ่มต้นที่สระหน้า ระดับสูง ริมฝีปากรี และลงท้ายด้วยสระกลาง ระดับต่ำ ริมฝีปากรี มีเสียงย่อย 2 เสียง คือ เสียงสั้น [ia] และเสียงยาว [i:a]

หน่วยเสียงและลักษณะของเสียง สระประสมภาษาอังกฤษ	หน่วยเสียงและลักษณะของเสียง สระประสมภาษาไทย
หน่วยเสียงสระ /uə/ เป็นหน่วยเสียงสระประสม เริ่มต้นที่ สระหลัง รัศมีสูง ริมฝีปากห่อ และ ลงท้ายด้วยสระกลาง รัศมีกลาง ริมฝีปากรี มีเสียงย่อย 2 เสียง คือ สระประสมเสียงตก [uə] และ สระประสมเสียงขึ้น [uə̃]	หน่วยเสียงสระ /ua/ เป็นหน่วยเสียงสระประสม เริ่มต้นที่ สระหลัง รัศมีสูง ริมฝีปากห่อ และ ลงท้ายด้วยสระกลาง รัศมีต่ำ ริมฝีปากรี มีเสียงย่อย 2 เสียง คือ เสียงสั้น [ua] และเสียงยาว [ua:]

2.2.2 หน่วยเสียงสระประสมที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน
 หน่วยเสียงสระประสมที่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ต่างกัน
 ไคแก่ หน่วยเสียงสระประสมที่ปรากฏเฉพาะในภาษาอังกฤษไม่ปรากฏในภาษาไทย มี
 2 ประเภท คือ สระประสมสองเสียง และสระประสมสามเสียง และหน่วยเสียง
 สระประสมสองเสียงที่ปรากฏเฉพาะในภาษาไทยไม่ปรากฏในภาษาอังกฤษ

สระประสมสองเสียงภาษาอังกฤษที่ต่างจากภาษาไทยมี
 12 หน่วยเสียงคือ /ei, eo/ (สระประสมเสียงตก [eə] และสระประสมเสียงขึ้น [eə̃])
 eo, ai, au, ui . (สระประสมเสียงตก [ui] และสระประสมเสียงขึ้น [uĩ])
 ou, oi (สระประสมเสียงตก [oi] และสระประสมเสียงขึ้น [oĩ]) oə
 (สระประสมเสียงตก [oə] และสระประสมเสียงขึ้น [oə̃]), oi, oe, ao/
 * สระประสมสามเสียงแม้จะมีในภาษาอังกฤษ แต่ชาวอังกฤษ
 เองก็มักจะออกเสียงเป็นสระประสมสองเสียงหรือสระเดี่ยว ดังที่ Daniel Jones
 (ชาวอังกฤษ) ใ้กล่าวไว้ในหนังสือ "An Outline of English Phonetics" ว่า

สระ /eɪə/	ชาวอังกฤษมักจะออกเสียงเป็น	/eə/ ¹
/oʊɪ/	ชาวอังกฤษมักจะออกเสียงเป็น	/oɪ/ ²
/oʊə/	ชาวอังกฤษมักจะออกเสียงเป็น	/oə/ ³
/aɪə/	ชาวอังกฤษมักจะออกเสียงเป็น	/aə, ə:/ ⁴
/aʊə/	ชาวอังกฤษมักจะออกเสียงเป็น	/aə, ə:/ ⁵
/ɔɪə/	ชาวอังกฤษมักจะออกเสียงเป็น	/ɔɪ/ ⁶

ส่วนสระประสมสองเสียงภาษาไทยที่ต่างจากภาษาอังกฤษ มี 1 หน่วยเสียง คือ /ua/ (สระประสมเสียงสั้น [uə] และสระประสมเสียงยาว [u:a])

3. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย

วรรณยุกต์เป็นลักษณะสำคัญลักษณะหนึ่งของระบบเสียงภาษาไทย เพราะวรรณยุกต์ช่วยเพิ่มจำนวนคำในภาษาไทยมากขึ้น เนื่องจากสามารถปรากฏในทีละคำหรือเสียงสั้น แล้วทำให้คำมีความหมายต่างกันได้ จึงนับว่าวรรณยุกต์เป็นหน่วยเสียงในภาษาไทยด้วย ฉะนั้นระบบเสียงในภาษาไทยจะประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระและหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ส่วนระบบเสียงภาษาอังกฤษนั้น จะประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะกับหน่วยเสียงสระและการลงน้ำหนักพยางค์ แต่ไม่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์

¹ Jones, "An Outline of English Phonetics", pp. 100-101.

² Ibid., pp. 103-104.

³ Ibid.

⁴ Ibid., pp. 104-107.

⁵ Ibid., pp. 107-110.

⁶ Ibid., p. 111.

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมี 5 หน่วยเสียงคือ

1. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับต่ำ¹ (Low tone) คือเสียงวรรณยุกต์เอก สัทอักษรจะใช้เครื่องหมาย / ˘ / ซอนบนหน่วยเสียงสระ
2. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับกลาง² (Mid tone) คือเสียงวรรณยุกต์สามัญ หน่วยเสียงนี้ไม่ต้องแสดงรูปสัทอักษร
3. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับสูง³ (High tone) คือเสียงวรรณยุกต์ตรี สัทอักษรจะใช้เครื่องหมาย / ˊ / ซอนบนหน่วยเสียงสระ
4. หน่วยเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนแปลง⁴ (Falling tone) คือเสียงวรรณยุกต์โท สัทอักษรจะใช้เครื่องหมาย / ˋ / ซอนบนหน่วยเสียงสระ
5. หน่วยเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนแปลงขึ้น⁵ /Rising tone/ คือเสียงวรรณยุกต์จัตวา สัทอักษรจะใช้เครื่องหมาย / ˊ / ซอนบนหน่วยเสียงสระ

¹กาญจนา นาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย, หน้า 100.

²เรื่องเดียวกัน.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 101.

⁴เรื่องเดียวกัน.

⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 102.

4. เปรียบเทียบองค์ประกอบและลักษณะพยางค์ของคำภาษาอังกฤษและ

ภาษาไทย

ถ้อยคำในภาษาอาจประกอบด้วยพยางค์หรือคำเป็นคำ ๆ คำหรือพยางค์เหล่านั้น จะประกอบด้วยเสียงหลาย ๆ เสียงที่เรียงต่อเนื่องกันออกมาตามลำดับ และตามระเบียบที่มีอยู่ในภาษานั้น ๆ ภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีการประกอบเสียงเข้าเป็นพยางค์และคำแตกต่างกัน สรุปได้ 2 เรื่อง คือ

4.1 องค์ประกอบของพยางค์ในคำ

4.2 ลักษณะของพยางค์ในคำ

4.1 องค์ประกอบของพยางค์ในคำ

องค์ประกอบของพยางค์ในคำภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีการประกอบหน่วยเสียงเข้าเป็นพยางค์ในคำแตกต่างกัน คือ

องค์ประกอบของพยางค์ภาษาอังกฤษอาจจะประกอบด้วยหน่วยเสียงเพียง 1 หน่วยเสียง เช่น idiot /'idjət/, idiom /'idjəm/ หน่วยเสียง /i/ จะนับเป็น 1 พยางค์ได้ หน่วยเสียงพยัญชนะต้น อาจปรากฏได้ตั้งแต่ 1-3 หน่วยเสียง และหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายอาจปรากฏได้ตั้งแต่ 1-4 หน่วยเสียง

ส่วนองค์ประกอบของพยางค์ภาษาไทยพยางค์หนึ่ง ๆ จะต้องประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะต้นอย่างน้อย 1 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระ 1 หน่วยเสียง และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 1 หน่วยเสียง ฉะนั้น พยางค์ในภาษาไทยจึงมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 หน่วยเสียง และอย่างมากที่สุดก็จะเพิ่มหน่วยเสียงพยัญชนะเป็นเสียงควบกับพยัญชนะต้น 1 หน่วยเสียง และเป็นเสียงพยัญชนะท้ายอีก 1 หน่วยเสียง คำพยางค์เดียวจึงมีองค์ประกอบได้อย่างมากไม่เกิน 5 หน่วยเสียง¹

¹ กัญจนนา นาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย, หน้า 105.

ข้อแตกต่างระหว่างองค์ประกอบของพยางค์ภาษาอังกฤษและภาษาไทย สรุป
ได้ดังนี้

4.1.1 จำนวนหน่วยเสียงที่ประกอบกันเป็นพยางค์ภาษาอังกฤษ
อาจมีเพียง 1 หน่วยเสียง เช่น /i/ ในคำ idiot /'idɪət/ หรือ idiom /'idiəm/

4.1.2 จำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น ภาษาอังกฤษอาจมี
ได้ 3 ตำแหน่ง ส่วนภาษาไทยมีได้ไม่เกิน 2 ตำแหน่ง

4.1.3 จำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย ภาษาอังกฤษอาจมี
ได้ 4 ตำแหน่ง ส่วนภาษาไทยมีได้เพียง 1 ตำแหน่ง

เพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบองค์ประกอบของพยางค์ในคำภาษาอังกฤษและ
ภาษาไทย ได้ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงแสดงการเปรียบเทียบตามตารางต่อไปนี้ โดยกำหนดให้

- C แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ 1 หน่วย
- V แทนหน่วยเสียงสระเสียงสั้น
- VV แทนหน่วยเสียงสระเสียงยาวหรือหน่วยเสียงสระประสม
- T แทนหน่วยเสียงวรรณยุกต์

ตารางที่ 11

องค์ประกอบของพยางค์ในภาษาอังกฤษ									องค์ประกอบของพยางค์ในภาษาไทย					
คำ หรือ พยางค์	องค์ประกอบของพยางค์								องค์ประกอบของพยางค์					
	พยัญชนะ	พยัญชนะ	พยัญชนะ	สระสั้น (V) หรือสระยาว (VV)	พยัญชนะ	พยัญชนะ	พยัญชนะ	พยัญชนะ	คำ หรือ พยางค์	พยัญชนะ	พยัญชนะ	สระสั้น (V) หรือสระยาว (VV)	พยัญชนะ	วรรณยุกต์
	C	C	C	V หรือ VV	C	C	C	C		C	C	V หรือ VV	C	T
idiom				i										
idiot				i										
in				i	n				ด่า		l	a:		(ล)
pair			p	ɛə					ด่า		l	a:		'
pin			p	i	n				ด่าง		l	a:	ó	'
stew	s	t	j	u:					ดาก		l	a:	k	^
spring	s	p	r	i	ŋ				กด่า	k	l	a:		^
stamp		s	t	æ	m	p			กดาย	k	l	a:	j	^
scripts	s	k	r	i	p	t	s							
waltzed			w	ɔ:	l	t	s	t						

เปรียบเทียบองค์ประกอบของพยางค์ภาษาอังกฤษและภาษาไทย

องค์ประกอบของคำในภาษาอังกฤษและภาษาไทย

องค์ประกอบของคำในภาษาอังกฤษนั้น อาจจะประกอบไปด้วย พยางค์ที่มีน้ำหนักเบาหลาย ๆ พยางค์คติดกัน และพยางค์ที่มีน้ำหนักเบาอาจจะปรากฏใน พยางค์สุดท้ายของคำก็ได้

ส่วนลักษณะสำคัญประการหนึ่งของภาษาไทย คือ การมีคำ พยางค์เดี่ยว แต่ภาษาไทยก็มีคำเป็นจำนวนมากที่องค์ประกอบเป็นคำสองพยางค์และ หลายพยางค์

องค์ประกอบของคำสองพยางค์ แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ คำสองพยางค์แท้และคำสองพยางค์เทียม¹ องค์ประกอบของคำสองพยางค์แท้จะประกอบด้วย พยางค์สองพยางค์ที่มีน้ำหนักไม่เท่ากัน พยางค์แรกจะมีน้ำหนักน้อยกว่าพยางค์ถัดไป คำสองพยางค์แท้ จะมีโครงสร้างของพยางค์ทั้งสอง ดังนี้ $C(r)V^0C(C)V(V)(C)^{0-4}$ ส่วนองค์ประกอบของคำสองพยางค์เทียมจะประกอบด้วยโครงสร้างของคำพยางค์เดี่ยว 2 คำเรียงกัน แม้ว่าพยางค์ทั้งสองจะมีโครงสร้างเป็นคำพยางค์เดี่ยวเรียงกันก็ตาม แต่การออกเสียงโดยปกติมักจะลดน้ำหนักพยางค์แรก และลงน้ำหนักที่พยางค์หลัง

องค์ประกอบของคำหลายพยางค์ที่ปรากฏในภาษาไทย มักจะเป็นคำประสม ฉะนั้นองค์ประกอบของคำหลายพยางค์จึงอาจประกอบด้วยโครงสร้างของ คำพยางค์เดี่ยวหลายคำเรียงกัน และหรือประกอบด้วยโครงสร้างของคำสองพยางค์ เช่น คำหลายพยางค์ในภาษาไทยไม่ตลอดปรากฏว่ามีพยางค์ที่มีน้ำหนักเบา เรียงกันถึง 2 พยางค์ และพยางค์ที่มีน้ำหนักเบาจะไม่ปรากฏเป็นพยางค์สุดท้ายด้วย

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 113.

4.2 ลักษณะของพยางค์ในคำ

ลักษณะของพยางค์ในคำภาษาอังกฤษและภาษาไทย มีข้อแตกต่างกัน ดังนี้

4.2.1 คำภาษาอังกฤษคำหนึ่ง ๆ อาจจะมีจำนวนพยางค์ได้มากกว่าคำไทย เพราะเหตุที่คำไทยส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดี่ยว (Monosyllabic words) แต่ก็มีคำที่มีโครงสร้างเป็นคำสองพยางค์และหลายพยางค์อยู่ด้วย¹

4.2.2 คำภาษาอังกฤษที่มีจำนวนหลายพยางค์ จะสามารถออกเสียงพยางค์ที่มีน้ำหนักเบาติด ๆ กันได้หลายพยางค์ ส่วนภาษาไทยจะ^{หนัก}ไม่ออกเสียงพยางค์ที่มีน้ำหนักเบาติด ๆ กันหลายพยางค์² ในคำเดียวกัน

4.2.3 คำภาษาอังกฤษพยางค์สุดท้ายอาจจะลงด้วยพยางค์ที่มีน้ำหนักเบาได้ แต่ภาษาไทยจะไม่ลงพยางค์สุดท้ายด้วยพยางค์ที่มีน้ำหนักเบาเลย³

ลักษณะพยางค์ในภาษาอังกฤษจะมีแบบเฉพาะภาษาอังกฤษ คือจะมีโครงสร้าง ดังนี้

(CCC)V(V)(CCCC)

โดยกำหนดให้	C	แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ	1	หน่วยเสียง
	CC	แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ	2	หน่วยเสียง
	CCC	แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ	3	หน่วยเสียง
	CCCC	แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ	4	หน่วยเสียง

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 113.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 121.

³ เรื่องเดียวกัน.

- V แทนหน่วยเสียงสระสั้น
 VV แทนหน่วยเสียงสระยาว
 () ขอความที่อยู่ในเครื่องหมาย () จะปรากฏ หรือ
 ไม่ก็ได้ และถ้าปรากฏจะปรากฏเพียงหนึ่งหรือสอง
 หรือสาม หรือสี่ก็ได้ตามระเบียบของภาษา

ลักษณะพยางค์ในภาษาไทยมีแบบเฉพาะภาษาไทย เช่น
 คำพยางค์เดียวในภาษาไทยจะมีโครงสร้างเป็นแบบใดแบบหนึ่ง ดังต่อไปนี้

C(C)VV⁰⁻⁴

C(C)VN⁰⁻⁴

C(C)VS^{1,3}

C(C)VVN⁰⁻⁴

C(C)VVS^{1,2}

โดยกำหนดให้

C แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ 1 หน่วยเสียง

CC แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ 2 หน่วยเสียง

V แทนหน่วยเสียงสระสั้น

VV แทนหน่วยเสียงสระยาว

N แทนหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /m n ŋ w j/

S แทนหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /p t k ʔ/

0,1,2,3,4 แทนหน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญ เอก โท ตรี

และจัตวา ตามลำดับ

5. เปรียบเทียบการลงน้ำหนักพยางค์

การลงน้ำหนัก (stress) หมายถึง การออกเสียงพยางค์ใดพยางค์หนึ่งให้ดัง เหนือมากหรือน้อยกว่าพยางค์อื่นที่อยู่ข้างเคียง การลงน้ำหนักพยางค์จึงขึ้นอยู่กับกำลังแรงที่ใช้ในการเปล่งเสียงของพยางค์แต่ละพยางค์ การที่จะลงน้ำหนักพยางค์ใด ผู้ออกเสียงก็จะต้องเพิ่มลมที่เปล่งเสียงพยางค์นั้นให้มากขึ้น และเปล่งเสียงออกมาด้วยกำลังที่แรงขึ้น ทำให้พยางค์นั้น "ดังก้อง" กว่าพยางค์อื่นที่อยู่ข้างเคียง

คำภาษาอังกฤษแฉะจะเป็นคำพยางค์เดียว ก็ถือว่ามีเสียงเน้นหนัก 1 แห่ง ถ้ามีพยางค์มากขึ้น ก็จะออกเสียงแต่ละพยางค์หนักเบาต่างกัน จะไม่มีคำใดออกเสียงเสมอกันทุกพยางค์ เสียงหนักเบาที่เน้นในคำ เรียกว่า คำลงน้ำหนัก หรือพยางค์ลงน้ำหนัก (word stress) ดังนั้น คำภาษาอังกฤษที่เขียนเหมือนกัน แต่ลงเสียงหนักเบาต่างพยางค์กัน จะทำให้ความหมายแตกต่างกัน และอาจเปลี่ยนหน้าที่ของคำด้วย เช่น ในคำ 2 พยางค์ ถ้าออกเสียงลงน้ำหนักที่พยางค์แรก คำนั้นจะทำหน้าที่เป็นคำนาม แต่ถ้าออกเสียงลงน้ำหนักที่พยางค์หลัง คำนั้นจะทำหน้าที่เป็นคำกริยา ดังตัวอย่าง

<u>คำนาม</u>	<u>คำกริยา</u>
ˈprogress	prɒˈɡres
ˈconduct	ˈkɒndʌkt
ˈcontest	ˈkɒntest
ˈinsult	ˈɪnsʌlt
ˈsuspect	səˈspekt

etc.

คำภาษาอังกฤษที่มีหลายพยางค์ จะลงน้ำหนักในคำได้หลายระดับ แต่ในงานวิจัยนี้ จะกล่าวถึงการลงน้ำหนักคำเพียง 2 ระดับ คือ

1. เสียงหนัก (Primary stress) ใช้สัญลักษณ์ " | " เช่น

summer /'sʌmə/ , summation /'sʌməɪʃən/

2. เสียงเบา (Weak stress) หรือไม่เน้น (Non stress) ไม่ใช่สัญลักษณ์

การลงน้ำหนักคำภาษาอังกฤษ ถ้าวัดผิดตำแหน่ง จะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป และยังเปลี่ยนชนิดของคำ (part of speech) อีกด้วย

ภาษาไทยจะมีการลงน้ำหนักในระดับคำเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ แต่คำและพยางค์ในภาษาไทยมีเสียงวรรณยุกต์กำกับอยู่ การลงน้ำหนักในระดับคำจึงไม่แสดงความแตกต่างในเรื่องความหมายหรือเปลี่ยนหน้าที่ของคำ

โดยทั่วไปคำพยางค์เดียวของไทยจะลงน้ำหนักทุกคำ ถ้าเป็นคำสองพยางค์แต่องค์ประกอบของแต่ละพยางค์จะไม่เท่ากัน การเปล่งเสียงก็จะลงน้ำหนักต่างกัน คือจะลงน้ำหนักพยางค์ที่สอง ส่วนพยางค์แรกจะไม่ลงน้ำหนัก แม้การออกเสียงคำสองพยางค์เต็ม² ก็จะอยู่ในลักษณะเช่นเดียวกัน

¹ กาญจนานาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย, หน้า 120.

² เรื่องเดียวกัน.

นอกจากนี้การลงน้ำหนักในคำภาษาไทยที่มีหลายพยางค์ จะพบว่าพยางค์สุดท้ายของคำจะเป็นคำที่ลงน้ำหนักเสมอ¹ ดังนั้น เมื่อไทยรับคำภาษาอังกฤษที่มีไ้ลงน้ำหนักพยางค์สุดท้ายมาใ้ ก็จะได้เปลี่ยนการลงน้ำหนักคำไปเป็นพยางค์สุดท้าย เช่น เคียว กับคำไทยควบ เช่น meter /'mi:tə/ motor /'mɔ:tə/ ภาษาอังกฤษจะลงน้ำหนักที่พยางค์แรก เมื่อไทยรับมาใช้ก็เปลี่ยนเป็นลงน้ำหนักพยางค์สุดท้ายหรือมีฉะนั้นก็ลงน้ำหนักทั้งสองพยางค์

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 127-128.